

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/22/2023
Identifikačné číslo spisu:	8216200383
Dátum vydania rozhodnutia:	20.02.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Nora Halmová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8216200383.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Slovenská republika - Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik, Banská Bystrica, Námestie SNP 8, zastúpenej advokátskou kanceláriou MINAT Law s. r. o., Bratislava, Prievozská 6A, proti žalovaným: 1/ C. J., narodený XX. D. XXXX, XXXX J., M. A. Č.. XX/B, C., 2/ W. Y., narodený XX. C. XXXX, XXXX J. Y. A. XX, C.Ď., 3/ W. V., narodený XX. I.Ú. XXXX, XXXX J., V. P. - L. Č.. X-X, C., 4/ N. J., narodený XX. I. XXXX, XXXX J., M. A. Č.. XX/B, C., všetci právne zastúpení advokátkou JUDr. Tünde Keszegh, Ph.D., Dunajská Streda, Alžbetínske námestie č. 1203, IČO: 42 155 932, o určenie vlastníckeho práva s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 1C/33/2016, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 23. augusta 2022 sp. zn. 19Co/29/2021, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 23. augusta 2022 sp. zn. 19Co/29/2021 a rozsudok Okresného súdu Bardejov z 31. marca 2021 č. k. 1C/33/2016-497 zrušuje a vec v r a c i a Okresnému súdu Bardejov na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo prvoinštančný súd“) v poradí druhým rozsudkom z 31. marca 2021č.k. 1C/33/2016-497 žalobu žalobkyne zamietol (I. výrok) a žalovaným 1/ až 4/ (ďalej aj „žalovaní“) priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Vec posúdil právne podľa ustanovení § 1 Nariadenia Slovenskej národnej rady č. 104/1945 Sb. n.(ďalej aj „Nariadenie SNR č. 104/1945 Sb.“) účinného v čase vydania konfiškačného rozhodnutia, § 33 ods. 1, § 72 ods. 2 vládneho nariadenia č. 8/1928 Sb. o správnom konaní účinného v čase vydania konfiškačného rozhodnutia, čl. 7 ods. 5, čl. 144 ods. 1, čl. 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1, čl. 19, čl. 46 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 2 ods. 1 a 2, čl. 3 ods. 1, § 193 (ďalej aj „Dohovor“), § 455 Základných princípov zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

1.1. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou pôvodne vedenou na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 6C/176/2009 domáhala voči žalovaným určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v kat. úz. E.. Okresný súd Bardejov rozsudkom č. k. 6C/176/2009-403 zo dňa 09.

novembra 2011 žalobu žalobkyne zamietol a po podaní odvolania bol tento rozsudok potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 19Co/43/2012-479 zo dňa 30. apríla 2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 06. septembra 2013. Na základe mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 19Co/43/2012-479 zo dňa 30. apríla 2013, Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“) uznesením sp. zn. 4MCdo/12/2014 zo dňa 29. septembra 2015 zrušil rozsudok Krajského súdu v Prešove a rozsudok Okresného súdu Bardejov a vec vrátil Okresnému súdu Bardejov na ďalšie konanie, ktorému bola pridelená sp. zn. 1C/33/2016. Následne Európsky súd pre ľudské práva rozsudkom (ďalej aj „ESLP“) zo dňa 19. mája 2020 k sťažnosti č. 75041/17 konštatoval, že uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 29. septembra 2015 sp. zn. 4MCdo/12/2014 bol porušený článok 6 ods. 1 Dohovoru. Súd prvej inštancie sa v prvom rade musel vysporiadať s právnymi dôsledkami uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4MCdo/12/2014 zo dňa 29. septembra 2015, keďže v zmysle § 455 CSP je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu a zároveň s právnymi dôsledkami rozsudku ESLP zo dňa 19. mája 2020, v ktorom tento súd konštatoval, že uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4MCdo/12/2014 zo dňa 29. septembra 2015 bol porušený článok 6 ods. 1 Dohovoru, pričom týmto rozsudkom je súd viazaný v zmysle § 193 CSP.

1.2. Súd prvej inštancie konštatoval, že na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že ku konfiškácii a prechodu vlastníctva na štát podľa Nariadenia SNR č. 104/1945 Sb. dochádzalo priamo dňom jeho účinnosti, t. j. 01. marca 1945, pričom aby došlo k účinnej konfiškácii, museli byť splnené všetky podmienky stanovené predmetným nariadením. V zmysle záverov vykonaného dokazovania mal za to, že v danom prípade nebola splnená základná podmienka, a to existencia spôsobilého rozhodnutia, na základe ktorého malo dôjsť ku konfiškácii a prechodu vlastníctva na štát. Uvedená nespôsobilosť konfiškačného rozhodnutia je spôsobená tým, že nedošlo k jeho riadnemu doručeniu a teda nenastala právoplatnosť a vykonateľnosť konfiškačného rozhodnutia. Z rozhodnutia Konfiškačnej komisie v sídle Okresného národného výboru Bardejov číslo: Kom. 1/46-III. zo dňa 28. augusta 1946 vyplýva, že právni predchodcovia žalovaných C. Y., rod. V., L. J. a N. V. v čase vydania tohto rozhodnutia bytom na neznámom mieste, sa považujú podľa § 1 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 64/1/46 Sb. n. SNR za osoby maďarskej národnosti a na základe tohto rozhodnutia považuje sa pôdohospodársky majetok v rozsahu § 2 Nariadenia SNR č. 104/1945 Sb. patriaci vlastníckym právom uvedeným osobám za skonfiškovaný ku dňu 01. marca 1945 a to bez ohľadu na to, v ktorom katastrálnom území, či v ktorej obci na celom území Slovenska sa tento majetok nachádza. Z konfiškačného rozhodnutia vyplýva, že o ňom majú byť v zmysle pokynu pod por. č. 14 upovedomení „Vlastník: Y. X.. O.. V. a spol.“, avšak v rozhodnutí označené všetky osoby sa v zmysle samotného rozhodnutia nachádzajú na neznámom mieste, t. j. aj právni predchodcovia žalovaných. V tejto súvislosti súd prvej inštancie zdôraznil, že Konfiškačné komisie zriadené podľa § 1, ods. 7, 8 Nariadenia SNR č. 104/1945 Sb. pri jednotlivých okresných národných výboroch bolo potrebné považovať za „politické úrady“ v zmysle § 6 vládneho nariadenia č. 8/1928 Sb. o řízení ve věcech náležejících do působnosti politických úřadů (správni řízení), preto sa na konfiškačné konanie v zmysle Nariadenia SNR č. 104/1945 Sb. vzťahuje vládne nariadenie č. 8/1928 Sb. o správnom konaní. Z pokynu pod por. č. 14 na upovedomenie o konfiškačnom rozhodnutí vyplýva, že majú byť upovedomení aj vlastníci konfiškovaného majetku, t. j. aj právni predchodcovia žalovaných, avšak napriek skutočnosti, že konfiškačná komisia v konfiškačnom rozhodnutí konštatovala, že všetky dotknuté osoby sú na neznámom mieste, z pokynu na upovedomenie o rozhodnutí nie je zrejmé, aby konfiškačné rozhodnutie bolo doručené niektorým zo zákonom stanovených spôsobov. Súd prvej inštancie tak ustálil, že žalobkyňa v konaní nepreukázala, že o samotnom konfiškačnom rozhodnutí dotknutí právni predchodcovia žalovaných v zmysle vládneho nariadenia č. 8/1928 Sb. boli upovedomení. Vzhľadom k tomu, že nebol dodržaný zákonný postup voči právnym predchodcom žalovaných, má to za následok, že ku konfiškácii ich majetku nedošlo, takže štát sa ani nemohol stať vlastníkom pozemkov. Ak majetok, ktorý mal byť skonfiškovaný právnym predchodcom žalovaných, neprešiel do vlastníctva štátu, potom nič nebránilo tento majetok následne prejednať v dedičskom konaní po nich. V dôsledku takéhoto prejednávania sa potom žalovaní stali vlastníkmi sporných nehnuteľností. Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení, súd prvej inštancie žalobu o určenie vlastníckeho práva k podielom žalovaných k nehnuteľnostiam zapísaných na LV č. XXX a č. XXX, k. ú. E. v celom rozsahu ako nedôvodnú

zamietol. Záverom poznamenal, že žalobkyňa v záverečnom vyjadrení netvrdila, že vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nadobudla vydržaním, ako to bolo v podanom odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Bardejov zo dňa 09. novembra 2011. Napriek tomu súd prvej inštancie zhodne s názorom Krajského súdu v Prešove v rozsudku zo dňa 30. apríla 2013 konštatoval, že žalobkyňou neboli produkované dôkazy preukazujúce jej tvrdenie o nadobudnutí vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam vydržaním, čím neuniesla dôkazné bremeno. Výrok o trovách konania odôvodnil tak, že žalovaným v 1/ až 4/ priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov pôvodného konania prvoinštančného a odvolacieho konania, ako aj náhradu trov dovolacieho konania a náhradu trov nového prvoinštančného konania v rozsahu 100 %, keďže žalovaní mali v konaní plný úspech vo veci s tým, že o výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti rozsudku uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 23. augusta 2022 č. k. 19Co/29/2021-560 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (výrok I.) a žalovaným v 1/ až 4/ priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (výrok II.).

2.1. Krajský súd sa podľa § 387 ods. 2 CSP stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvoinštančného súdu a dodal, že súd prvej inštancie si bol vedomý skutočnosti, že je právnym názorom Najvyššieho súdu SR vysloveným v uznesení sp. zn. 4MCdo/12/2014 zo dňa 29. septembra 2015 viazaný, pričom z jeho rozhodnutia jasne vyplýva, prečo právne záväzný názor nadriadeného súdu nepremietol aj do svojho rozhodnutia (bod 27. - 37., bod 39. - 46.). Uviedol, že aj keď je súd prvej inštancie, rovnako ako aj odvolací súd v zmysle ust. § 455 CSP viazaný právnym názorom dovolacieho súdu, súd prvej inštancie správne zohľadnil aj závery vyplývajúce z rozsudku ESLP zo dňa 19. mája 2020, ktorým tento rozhodol o sťažnosti č. 75041/17 pre porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru (právo na spravodlivé súdne konanie v kontexte mimoriadneho dovolania podaného generálnym prokurátorom) v prípade J. proti Slovenskej republike, a to tak, že sťažnosť vyhlásil za prijateľnú (1. výrok), rozhodol, že došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru (2. výrok), rozhodol a) že dotknutý štát je povinný zaplatiť sťažovateľovi do troch mesiacov nasledujúce sumy: (i) 3.900 EUR (tritisícdeväťsto eur) spolu s akoukoľvek daňou, ktorá môže byť vyrubená, z titulu nemajetkovej ujmy, (ii) 2.000 EUR (dvetisíc eur) spolu s akoukoľvek daňou, ktorá môže byť sťažovateľovi vyrubená, z titulu nákladov a výdavkov; b) že od uplynutia uvedených troch mesiacov až do vyplatenia budú k uvedeným sumám pripočítané úroky z omeškania vo výške zodpovedajúcej minimálnej úrokovej sadzbe Európskej centrálnej banky počas obdobia omeškania zvýšenej o tri percentá (3. výrok) a zamietol zvyšok sťažovateľovho nároku na spravodlivé zadostučinenie (4. výrok).

2.2. V odôvodnení rozhodnutia Európsky súd pre ľudské práva uviedol, že:

„24. Sťažovateľ uviedol, že podľa najvyššieho súdu a vlády, odlišné právne názory na výklad vnútroštátnych právnych noriem o správnom konaní predstavovali v jeho prípade dostatočný dôvod na podanie mimoriadneho dovolania. Vláda navyše trvala na tom, že nesprávny výklad zo strany nižších súdov predstavoval názorový exces, ktorý spôsobil základnú vadu v konaní. Podľa názoru sťažovateľa však bola sporná otázka bežnou právnou otázkou, ku ktorej mal štát rozsiahlu možnosť sa vyjadriť v priebehu konania, ktoré predchádzalo právoplatnému rozsudku krajského súdu, a v konaní sa nevyskytla žiadna základná vada alebo omyl, ktoré by vyžadovali zrušenie rozsudku prostredníctvom mimoriadnych opravných prostriedkov.

25. V súvislosti s argumentáciou vlády, že podanie mimoriadneho dovolania bolo odôvodnené záujmom na zachovaní právnej istoty sťažovateľ uviedol, že to bol štát, ktorý v roku 2009 inicioval konanie (pozri skôr uvedený odsek 7), a tým zasiahol do právnej istoty a napadol status quo. V dôsledku toho rozsudok najvyššieho súdu zasiahol do vlastníckeho práva, ktoré štát v roku 2000 priznal jeho právnym predchodcom v priebehu konania o obnove evidencie niektorých pozemkov. V každom prípade, vláda sa odvolávala na právnú istotu vo vzťahu k vlastníckym právam tvrdiac, že štát vlastnil a obhospodaroval dotknuté pozemky veľmi dlhú dobu, pričom článok 6 vyžaduje právnú istotu v súvislosti s právoplatnými súdnymi rozhodnutiami. Vzhľadom na to, aj pokiaľ by rozsudky nižších súdov boli nesprávne a aj pokiaľ by bol štát vlastníkom pozemkov v čase konania, čo ale nebol tento prípad, nebol

by to dostatočný dôvod na zrušenie právoplatného rozsudku.

26. Napokon sťažovateľ namietal, že v tomto prípade nebola dodržaná rovnosť zbraní, pretože na rozdiel od druhej strany (t. j. štátu), on nemal možnosť predložiť generálnemu prokurátorovi svoj názor na to, či by malo byť podané mimoriadne dovolanie. Podľa jeho názoru, uvedené nemohlo byť napravené tým, že sa mohol vyjadriť k mimoriadnemu dovolaniu po tom, ako bolo podané na najvyšší súd.

27. Vláda uviedla, že generálny prokurátor v mimoriadnom dovolaní vyjadril svoj názor, podľa ktorého vládne nariadenie č. 8/1928 Sb., o ktoré sa opreli nižšie súdy, sa na túto vec nevzťahovalo, ďalej uviedol, že ku konfiškácii došlo ex lege a že vlastnícke právo nebolo možné nadobudnúť prostredníctvom procesu obnovy evidencie. Preto skutočnosť, že právni predchodcovia sťažovateľa boli v tomto procese zaevidovaní ako vlastníci, bola chyba, ktorú bolo potrebné napraviť. Najvyšší súd vzhľadom na to rozhodol, že s cieľom zachovať právnu istotu, ako aj nevyhnutnú autoritu štátu, (konfiškačné) rozhodnutia, na základe ktorých určitá osoba nadobudla vlastnícke právo alebo bola zbavená vlastníckeho práva, nemožno spochybňovať a tieto rozhodnutia musia vyvolávať účinky do budúcnosti bez ohľadu na to, či sa zachovali v písomnej forme.

28. Vláda tiež zdôraznila, že judikatúra Súdu absolútne nezakazuje možnosť zrušenia právoplatných rozhodnutí na základe mimoriadneho opravného prostriedku za predpokladu, že takýto odklon od princípu právnej istoty je nevyhnutný z dôvodu okolností podstatnej a presvedčivej povahy, ako sú základné vady alebo justičný omyl. V posudzovanom prípade takýto základný omyl vyplynul zo svojvoľného názoru nižších súdov, ktorým bolo zasiahnuté do právnej istoty založenej platnými rozhodnutiami prijatými v štyridsiatych rokoch dvadsiateho storočia. Keďže v tomto prípade nebolo prípustné riadne dovolanie, tento exces nebolo možné napraviť a zachovať právnu istotu inak, ako mimoriadnym zásahom zo strany najvyššieho súdu; uvedené potvrdil aj ústavný súd.

29. Čo sa týka námietky ohľadom rovnosti zbraní, vláda uviedla, že aj keď generálny prokurátor konal na základe podnetu štátu, bolo v jeho diskrečnej právomoci rozhodnúť sa, či uplatní svoje procesné právo a podá mimoriadne dovolanie; generálny prokurátor teda nevystupoval v pozícii „súdu“ rozhodujúceho o občianskych právach a záväzkoch. Akokoľvek, sťažovateľ mal možnosť oboznámiť sa s argumentáciou generálneho prokurátora a predložiť svoje vyjadrenie najvyššiemu súdu.

30. Súd v prvom rade uvádza, že žaloba o určenie vlastníctva podaná štátom vyústila do rozhodnutia v prospech sťažovateľa a že právoplatný rozsudok bol zrušený po uplatnení mimoriadneho opravného prostriedku. Preto sa musí zistiť, či zásah do pôvodne skončeného konania v posudzovanom prípade bol zlučiteľný so zárukami článku 6 Dohovoru, predovšetkým s princípmi právneho štátu, právnej istoty a rovnosti zbraní, ktoré sú v tomto ustanovení obsiahnuté.

31. Súd nedávno zopakoval aplikovateľné princípy vo svojom rozsudku v prípade K. a. s. (citovaný skôr, ods. 77 a 78, s ďalšími odkazmi). S odkazom na tento rozsudok Súd považuje za primerané najprv preskúmať, či existovala nejaká okolnosť podstatného a presvedčivého charakteru, ktorá by odôvodnila odklon od princípu právnej istoty, podľa ktorého, ak súdy právoplatne rozhodli o určitej otázke, ich rozhodnutie nemá byť spochybňované.

32. Vláda argumentovala, že pôvodný rozsudok, ktorý uznával sťažovateľovo vlastnícke právo, bol po skutkovej aj právnej stránke nesprávny a ignoroval status quo založené rozhodnutiami prijatými pred takmer sedemdesiatimi rokmi; bol teda postihnutý základnou vadou a musel byť opravený s cieľom zachovať právnu istotu a autoritu štátu. Sťažovateľ uviedol, že to bol štát, kto spochybnil právnu istotu vyplývajúcu z rozhodnutia z 29. septembra 2000.

33. Súd uvádza, že napadnuté konanie začalo na základe žaloby štátu o určenie vlastníckeho práva k poľnohospodárskej pôde, ktorá kedysi patrila sťažovateľovým predkom, a ktorá bola predmetom konfiškácie v štyridsiatych rokoch dvadsiateho storočia. Otázka, ktorá mala byť v tomto konaní vyriešená, sa týkala nariadenia z roku 1945 o konfiškácii, platnosti konfiškačného rozhodnutia a účinkov zákona č. 180/1995 Z. z. o obnove evidencie na vlastnícke právo. Podľa názoru Súdu sú toto bežné právne otázky, ktoré spadajú do obvyklej súdnej činnosti. Aj keď najvyšší súd konštatoval, že nižšie súdy sa dopustili omylu, keď dospeli k záveru, že konfiškácia nenadobudla účinky, a že vlastnícke právo sťažovateľových právnych predchodcov bolo štátom uznané v priebehu obnovy evidencie, Súd nie je presvedčený o tom, že toto predstavovalo „vadu najzákladnejšieho významu pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, č. 8269/02, ods. 38, 23. júl 2009) alebo akúkoľvek inú chybu alebo justičný omyl, ktoré by odôvodnili zásah do právoplatného rozsudku v posudzovanej veci.

34. Okrem toho, súd uvádza, že predmet sporu v posudzovanom prípade mal pôvod v rozhodnutí

vydanom v roku 2000 štátnym orgánom príslušným na obnovu evidencie pozemkov (pozri skôr uvedený odsek 6). Štát ako navrhovateľ v následnom konaní o určenie vlastníctva mal osobitný záujem na výsledku tohto konania, keďže sa usiloval o zmenu uvedeného správneho rozhodnutia, na základe ktorého boli sťažovateľovi predkovia zapísaní ako vlastníci namiesto neho. V tomto konaní, ktorého spravodlivosť nebola spochybnená, mohol štát predložiť akékoľvek argumenty alebo dôkazy na ochranu svojich práv, vrátane tých aspektov, na ktoré neskôr poukázal generálny prokurátor. Za týchto podmienok sa Súd domnieva, že mimoriadne dovolanie možno chápať skôr ako ďalšie odvolanie, alebo inými slovami maskované odvolanie v zmysle judikatúry Súdu (pozri, napríklad, Ryabikh proti Rusku, č. 52854/99, ods. 52, ECHR 2003-IX).

35. Za týchto okolností Súd nezistil žiadne osobitné dôvody na to, aby sa odchýlil od všeobecnej premisy, že podľa princípu právnej istoty, ak súdy právoplatne rozhodli o určitej otázke, ich rozhodnutie nemá byť spochybňované (Brumărescu proti Rumunsku [GC], č. 28342/95, ods. 61, ECHR 1999-VII). Na tento záver nemá vplyv skutočnosť, či v dôsledku toho napokon sťažovateľ utrpí akúkoľvek skutočnú škodu.

36. Preto došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru. Vzhľadom na tento záver nie je potrebné, aby Súd osobitne preskúmal podstatu námietky týkajúcej sa dodržania princípu rovnosti zbraní.

37. Článok 41 Dohovoru ustanovuje:

„Ak Súd dospeje k záveru, že bol porušený Dohovor alebo jeho protokoly a ak vnútroštátne právo dotknutej Výsokej zmluvnej strany umožňuje len čiastočnú nápravu, Súd prizná poškodenej strane v prípade potreby spravodlivé zadostučinenie“.

38. Sťažovateľ si neuplatnil žiadny nárok na náhradu majetkovej škody. Tvrdiac, že utrpel emocionálny stres z dôvodu právnej neistoty, požadoval, aby mu bolo priznaných 7 000 Eur (EUR) z titulu nemajetkovej ujmy.

39. Vláda uviedla, že ak Súd zistí porušenie článku 6 Dohovoru, mal by sťažovateľovi priznať primeranú náhradu.

40. Uskutočnia odhad na spravodlivom základe, Súd priznáva sťažovateľovi z titulu nemajetkovej ujmy 3 900 EUR.

41. Sťažovateľ ďalej požadoval 6 200 EUR na náklady a výdavky vynaložené pred vnútroštátnymi súdmi a pred Súdom. Predložil dokumenty, ktoré potvrdzovali, že musel zaplatiť svojmu právnomu zástupcovi 100 EUR za hodinu právnej pomoci, ktorá celkovo predstavovala 62 hodín.

42. Vláda žiadala Súd, aby sťažovateľovi priznal sumu, ktorá by zodpovedala nákladom a výdavkom, ktoré by boli nevyhnutne vynaložené a boli odôvodnené pokiaľ ide o ich výšku.

43. Berúc do úvahy dokumenty, ktoré má Súd k dispozícii a svoju judikatúru, Súd považuje za primerané priznať sťažovateľovi sumu 2 000 EUR, pokrývajúcu všetky výdavky.

44. Súd považuje za primerané, aby úroky z omeškania vychádzali z minimálnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky, ku ktorej sa pripočítajú tri percentá.“.

2.3. Krajský súd ďalej poukázal, že po vykonanom dokazovaní sa súd prvej inštancie, s poukazom na právny význam, závažnosť a dopad rozsudku ESĽP zo dňa 19. mája 2020, primárne zaoberal týmto rozsudkom a z neho vyplývajúcich konzenkvencií pre súd. Odvolací súd mal za to, že v rámci výkonu rozsudku je potrebné napraviť závažné dôsledky porušenia práv zaručených Dohovorom, ak tieto neboli odstránené spravodlivým zadostučinením priznaným ESĽP, a preto súd prvej inštancie postupoval správne, keď sa zaoberal otázkou, či priznaným spravodlivým zadostučinením ESĽP boli odstránené závažné dôsledky porušenia práv zaručených Dohovorom. Z tohto pohľadu bolo teda potrebné zohľadniť aj skutočnosť, že náprava dôsledkov porušenia má spočívať v navrátení práv žalovaných do situácie, v ktorej sa nachádzali pred porušením ich práv v dôsledku zrušenia právoplatného a vykonateľného rozsudku v ich prospech na základe mimoriadneho opravného prostriedku.

2.4. Krajský súd s ohľadom na predmet sporu, ako aj skutočnosť, že žalovaní 1/ až 4/ sú ako podielovní spoluvlastníci evidovaní v katastri nehnuteľnosti v kat. úz. E., ktorí predmetné spoluvlastnícke podiely nadobudli dedením po svojich právnych predchodcoch, pričom až v dôsledku rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a jeho právneho názoru vysloveného v tomto rozhodnutí došlo k zrušeniu rozhodnutia okresného a krajského súdu, čím žalovaní 1/ až 4/ napriek existencii právoplatných súdnych rozhodnutí, stratili právnu istotu ohľadne vlastníckeho práva k majetku a reálne im teda hrozí, že ďalšími súdnymi

rozhodnutiami slovenských súdov bude určené vlastnícke právo žalobkyne k predmetným nehnuteľnostiam, čím bude zasiahnuté do majetkovej sféry žalovaných 1/ až 4/, odvolací súd dospel k zhodnému záveru ako súd prvej inštancie, a to, že priznaným spravodlivým zadostučinením vo výške 3.900 eur neboli odstránené závažné dôsledky porušenia práv sťažovateľa zaručených Dohovorom. Odvolací súd zdôraznil, že suma 3.900 eur, ktorú ESĽP priznal sťažovateľovi, bola priznaná titulom nemajetkovej ujmy a nie ako náhrada majetkovej škody, ktorá by žalovaným reálne vznikla v dôsledku rozhodnutia priaznivého pre žalobkyňu. Zásah do majetku žalovaných, ku ktorému by došlo pri aplikácii právnych záverov Najvyššieho súdu SR vzťahujúcich sa k danej veci, by mohol byť považovaný za súladný so zákonom a slúžiaci verejnému záujmu, nebyť rozsudku ESĽP zo dňa 19. mája 2020 o porušení práv sťažovateľa podľa článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a záverov, ktoré z neho vyplývajú.

2.5. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s dostatočným odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie na základe akých dôvodov rozhodol zhodne, ako vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí z 9. novembra 2011, čím potvrdil záujem vnútroštátnych orgánov reštituovať postavenie žalovaných navrátením do situácie, v ktorej sa nachádzali pred porušením svojich práv v dôsledku zrušenia právoplatného a vykonateľného rozsudku v ich prospech a povinnosť štátu uskutočniť v rámci výkonu rozsudku ESĽP adekvátne individuálne opatrenia, ktoré odstránia pretrvávajúce negatívne následky vo vzťahu k žalovaným.

2.6. Odvolací súd doplnil, že odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie v bodoch 47. a 48. sa týka vlastného právneho záveru, ktorý prijal súd prvej inštancie ešte vo svojom prvom rozsudku č. k. 6C/176/2009-403 zo dňa 09. novembra 2011, ktorý bol uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4MCdo/12/2014 zo dňa 29. septembra 2015 zrušený. Súd prvej inštancie zohľadnil skutočnosť, že v zmysle ust. § 455 CSP je viazaný právnymi závermi dovolacieho súdu, ktoré nekorešpondovali so závermi súdu prvej inštancie a ani odvolacieho súdu, no súčasne zohľadnil aj ust. § 193 CSP, v zmysle ktorého je viazaný aj rozsudkom ESĽP zo dňa 19. mája 2020 vo veci J. proti Slovenskej republike. Odvolací súd zdôraznil, že uvedeným rozhodnutím ESĽP je viazaný aj odvolací a dovolací súd, pričom práve týmto rozhodnutím bolo konštatované porušenie Dohovoru uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4MCdo/12/2014 zo dňa 29. septembra 2015 ako dovolacieho súdu. Vzhľadom na uvedené tak súd prvej inštancie rozhodol zhodne ako vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí z 9. novembra 2011 potvrdzujúc záujem vnútroštátnych orgánov reštituovať postavenie žalovaných navrátením do situácie, v ktorej sa nachádzali pred porušením svojich práv v dôsledku zrušenia právoplatného a vykonateľného rozsudku vydaného v ich prospech a pre úplnosť v odôvodnení napadnutého rozhodnutia v bodoch 47. a 48. v stručnosti poukázal na dôvody, ktoré ho viedli k zamietnutiu žaloby prvýkrát.

2.7. Odvolací súd považoval odvolanie žalobkyne za nedôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby ako aj súvisiaci výrok o trovách prvoinstančného i odvolacieho konania ako vecne správny potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, keďže žalovaní boli v konaní úspešní. Upresnil iba vo výroku o trovách konania konštatovanie, že o výške priznaných trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré v zmysle ut. § 262 ods. 2 CSP vydá súdny úradník. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešným žalovaným priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu voči žalobkyni s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník po právoplatnosti rozsudku v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť a dôvodnosť vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) a písm. b) CSP. V dôvodoch dovolania podrobne rozoberala skutkový a právny stav sporu a k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP uviedla, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie a odvolací súd neposkytol žiadne ďalšie odpovede na skutočnosti, ktoré sú pre rozhodnutie podstatné a právne významné. Rozsudok prvoinstančného ako aj odvolacieho súdu sú tak jednotlivo i ako celok nepreskúmateľné, nepresvedčivé a arbitrárne v takej miere, že porušili právo žalobkyne na spravodlivý súdny proces a súd prvej inštancie

aj odvolací súd tým znemožnili žalobkyni realizovať jej patriace procesné práva v takej miere, ktorá odôvodňuje dovolací dôvod podľa ust. § 420 písm. f) CSP.

3.1. Žalobkyňa je názoru, že odvolací súd sa v rozsudku v rámci svojho odôvodnenia vôbec nevysporiadal s jej podstatnými argumentmi, ktorými poukazovala na vecnú nesprávnosť prvoinštančného rozhodnutia. Poukázala, že na jednej strane súd prvej inštancie v bodoch 44. - 46. odôvodnenia rozsudku uvádza v kontexte Rozsudku ESLP, že je jeho povinnosťou napraviť dôsledky porušenia práv zaručených Dohovorom navrátením sťažovateľa do situácie pred porušením jeho práv, na druhej strane v bodoch 48. a nasl. tvrdí, že žaloba je nedôvodná vo veci samej. Žalobkyňa má za to, že pokiaľ súd zamietol žalobu s poukazom na Rozsudok ESLP, potom by nebolo dôvodné, aby súd pristúpil k meritórnemu prieskumu žaloby. Z uvedeného dôvodu sa preto javí, že keďže súd posudzoval aj meritum veci - nestotožnil sa s potrebou zamietnutia žaloby z dôvodu Rozsudku ESLP, čo však nekorešponduje s odôvodnením prvoinštančného rozsudku.

3.2. Dovolateľka ďalej poukázala, že v uznesení zo dňa 29. septembra 2015 sp. zn. 4MCdo/12/2014, najvyšší súd explicitne konštatoval, že v prejednávanej veci bolo Konfiškačné rozhodnutie vydané, nadobudlo právoplatnosť a teda došlo ku konfiškácii, pričom meritórnou správnosť aktu samého súd nie je oprávnený skúmať. Žalobkyňa upozornila, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení svojho rozhodnutia ani len nezaobrá nerešpektovaním záväzného právneho názoru dovolacieho súdu, preto takýto postup súdu prvej inštancie už samo osebe predstavoval porušenie práva žalobkyne na spravodlivý súdny proces. Žalobkyňa má za to, že vágne poukazovanie odvolacieho súdu na princíp práva na spravodlivý proces a Rozsudok ESLP, ktorý sa týkal výhradne porušenia práv žalovaného 1/ v dôsledku procesnej otázky - podania mimoriadneho dovolania, nenahrádza povinnosť súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu riadne, náležite a zrozumiteľne odôvodniť svoje rozhodnutie, v ktorom je potrebné vysporiadať sa s ďalšími relevantnými otázkami pre toto konanie i s ohľadom na náležite posúdenie a odôvodnenie merita veci.

3.3. Žalobkyňa je názoru, že skutočnosť, že bolo Rozsudkom ESLP konštatované porušenie práva žalovaného 1/ na spravodlivý proces v dôsledku podania mimoriadneho dovolania, nezakladá automaticky právo súdov nižšej inštancie žalobu žalobkyne zamietnuť. Žalobkyňa zároveň zdôrazňuje, že je neprípustné, aby sa súdy vyhýbali povinnosti svoje rozhodnutia náležite, zrozumiteľne a logicky odôvodniť, odvolávajúc sa na Rozsudok ESLP, ktorý dokonca otázky relevantné pre výsledok tohto sporového konania vrátane merita veci vôbec nerieši. Žalobkyňa považuje za neprípustné, že súd prvej inštancie i odvolací súd v posudzovanom prípade nerešpektovali záväzný právny názor dovolacieho súdu, ktorý v rámci odôvodnenia zrušujúceho uznesenia dospel k právnomu záveru, že o hlavnej spornej otázke v tomto konaní, a to o správnosti doručovania Konfiškačného rozhodnutia nemožno mať pochyb, keďže to vyplýva priamo z jeho obsahu (pokyn por. č. 14). Najvyšší súd SR uviedol, že ďalším dôkazom, že doručenie prebehlo správne je skutočnosť, že Okresný súd Bardejov pred vydaním uznesenia zo dňa 23. decembra 1947 č.d. 2433/47, ktorým povolil zápis konfiškačnej poznámky do príslušnej PKV. Okresný súd pred povolením zápisu bol totiž povinný skúmať náležitosti Konfiškačného rozhodnutia, na základe ktorého mala byť poznámka zapísaná. A keďže zápis povolil je možné usudzovať, že Konfiškačné rozhodnutie bolo riadne doručené a nadobudlo právoplatnosť. Okrem uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že v dôsledku ROEP sa vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nenadobúdalo a bremeno dôkazu, že doručovanie neprebehlo v súlade s vtedy účinnými právnymi predpismi zaťažovalo žalovaných a túto povinnosť dôkazu s ohľadom na princíp rovnosti zbraní nemožno preniesť na žalobkyňu.

3.4. Žalobkyňa zdôraznila, že v zmysle § 391 ods. 2 CSP je pre súdy nižšej inštancie právny názor dovolacieho súdu právne záväzný a Rozsudok ESLP nezmenil záväzné právne závery Najvyššieho súdu SR, ale konštatoval porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru v dôsledku použitia inštitútu mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom, na základe čoho bolo žalovanému 1/ priznané primerané zadosťučinenie, ktorým boli odstránené porušenia práv žalovaného 1/. V prípade, že by i súdy dospeli k záveru, že priznaným primeraným zadosťučinením neboli odstránené porušenia práv žalovaného 1/, nemôže údajná náprava dôsledkov porušenia práv spočívať v následnom porušovaní práv žalobkyne v

dôsledku nerešpektovania záväzného právneho názoru dovolacieho súdu, na ktorý Rozsudok EŠLP nemal akýkoľvek dopad.

3.5. Žalobkyňa dala do pozornosti, že záväzný právny názor dovolacieho súdu v tomto konaní nepoprel ani Ústavný súd SR vo svojom náleze zo dňa 29. marca 2017, č. k. I. ÚS 379/2016 - 27. Skonštatoval, že Najvyšší súd SR zohľadnil a zosúladiť svoje rozhodnutie s existujúcou judikátúrou EŠLP a mal zato, že Najvyšší súd SR musel: „zasiahnuť do názorového excusu vysloveného súdmi nižšieho stupňa, ktoré sa arbitrárne zhostili skúmania podmienok konfiškácie predmetných nehnuteľností.“

3.6. Vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu v časti týkajúcej sa náhrady trov konania dovolateľka uviedla, že odvolací súd sa nevysporiadal s jej podstatnými argumentmi týkajúcich sa jednak potreby aplikácie ust. § 257 CSP, ako aj skutočnosti, že žalobkyňa mala plný úspech v dovolacom konaní a okrem konštatovania, že rozsudok prvoinštančného súdu ako aj súvisiaci výrok o trovách považuje za vecne správny, nijako tento záver neodôvodnil a nepodložil právnou argumentáciou, resp. príslušnou judikátúrou. Odvolací súd sa tak nedostatočne zaoberal posúdením úspechu strán sporu v konaní s ohľadom na dôvody hodné osobitného zreteľa a osobitne sa nevysporiadal ani so skutočnosťou, že žalobkyňa bola plne úspešná v dovolacom konaní (NS SR, spis. zn. 5Cdo/67/2010).

3.7. Žalobkyňa vyvodzovala prípustnosť dovolania aj podľa § 421 ods. 1 písm. a.) a b). CSP v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

3.8. Žalobkyňa považuje za nesprávne závery súdu prvej inštancie, s ktorými sa stotožnil i odvolací súd a to, že žalobkyňa mala v tomto konaní preukázať, že v zmysle nariadenia č. 8/1928 boli právni predchodcovia žalovaných upovedomení o Konfiškačnom rozhodnutí a nakoľko z upovedomenia o Konfiškačnom rozhodnutí nie je zrejmé, akým spôsobom bolo doručenie Konfiškačného rozhodnutia vykonané, nebol zachovaný zákonný postup a nemohlo dôjsť ku konfiškácii.

3.9. Za nesprávne právne posúdenie odvolacieho súdu žalobkyňa považuje aj závery odvolacieho súdu, ktoré zakladajú i nesprávny procesný postup, konkrétne ide o právny názor, že Rozsudok EŠLP, ktorým bolo vyslovené porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru v dôsledku použitia inštitútu mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom, zakladá súdu bez ďalšieho možnosť odchýliť sa v právnych záveroch od záväzného právneho názoru dovolacieho súdu v meritórnej otázke, ktorá bola v konaní právoplatne vyriešená dovolacím súdom a ktorá nebola predmetom skúmania a právneho posúdenia EŠLP.

3.10. Vymedzená právna otázka č. 1 podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP: „Je nadobudnutie vlastníckeho práva konfiškáciou na základe nariadenia č. 104/1945 podmienené vyznačením spôsobu doručenia konfiškačného rozhodnutia na upovedomení o konfiškačnom rozhodnutí?“ (ďalej len „Otázka č. 1“), žalobkyňa uviedla, že súdy prvej a druhej inštancie zaujali vo svojich rozhodnutiach právny názor, že nakoľko z pokynu na upovedomenie o Konfiškačnom rozhodnutí nie je zrejmé, aby bolo Konfiškačné rozhodnutie doručené niektorým so zákonom stanoveným spôsobom, nebol zachovaný zákonný postup a nemohlo dôjsť ku konfiškácii a nadobudnutiu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam právnym predchodcom žalobkyne. Žalobkyňa sa nestotožňuje s predmetným právnym posúdením a má za to, že takýto prístup nemožno akceptovať. Súd prvej inštancie ako aj odvolací súd v tejto veci zachovali rigidný a formalistický prístup, ktorý navyše nemá akúkoľvek oporu v právnom predpise. V tejto súvislosti žalobkyňa poukazuje i na to, že uvedený záver je zároveň v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR a to s Uznesením Najvyššieho súdu SR, spis. zn.: 4MCdo/12/2014 zo dňa zo dňa 29. septembra 2015, v ktorom konštatoval, že: „Niet dôvodu spochybňovať skutočnosť, že Konfiškačné rozhodnutie z 28. augusta 1946 č. Kom. 1/46-III. bolo doručované dotknutým vlastníkom, keďže to vyplýva priamo z predmetného rozhodnutia, pretože podľa pokynu pod por. č. 14. bola daná dispozícia na doručovanie rozhodnutia vlastníkom konfiškovaného majetku. Zo skutočnosti, že spôsob, akým sa doručenie tohto rozhodnutia vykoná, nie je uvedený pri dispozícii na doručenie, (ktorým zo

spôsobov uvedených v ust. § 33 ods. 1 vl. nar. č. 8/1928 Sb.) nemožno vyvodíť vadnosť doručenia rozhodnutia, príp. jeho nedoručenie, pričom zo správneho predpisu nevyplýva pre konajúci správny orgán povinnosť vyznačovať spôsob akým sa doručovanie vykonáva.“ Na margo nesprávneho právneho posúdenia veci dovolateľka dodáva, že skutočnosť, že na základe záväzného právneho názoru dovolacieho súdu došlo k zrušeniu predchádzajúcich rozhodnutí súdov nižšej inštancie, ku ktorých zrušeniu by nebolo došlo, pokiaľ by nebolo podané mimoriadne dovolanie, nezakladá súdu prvej inštancie ani odvolaciemu súdu oprávnenie uznesenie a s tým súvisiaci záväzný právny názor dovolacieho súdu týkajúceho sa merita veci nerešpektovať, resp. postupovať pri rozhodovaní v príkrom rozpore s ním. Je preto názoru, že súd vec nesprávne právne posúdil, keď zaujal k otázke nadobudnutia vlastníckeho práva konfiškáciou na základe Nariadenia SNR č. 104/1945 Sb. názor, že nadobudnutie vlastníckeho práva právnym predchodcom žalobkyne bolo podmienené vyznačením spôsobu doručenia Konfiškačného rozhodnutia na upovedomení o Konfiškačnom rozhodnutí a nakoľko žalobkyňa údajne nepreukázala doručenie Konfiškačného rozhodnutia vyššie uvedeným spôsobom, nenadobudla vlastnícke právo k nehnuteľnostiam.

3.11. Vymedzená právna otázka č. 2. podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP: „Môže sa súd nižšej inštancie odchyliť od záväzného právneho názoru dovolacieho súdu odvolávajúc sa na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva v meritórnej otázke, ktorá bola v konaní právoplatne vyriešená dovolacím súdom a ktorá nebola predmetom skúmania a právneho posúdenia Európskeho súdu pre ľudské práva?“ (ďalej len „Otázka č. 2“) dovolateľka uviedla, že v tomto sporovom konaní bol využitý inštitút mimoriadneho dovolania a uvedené nezakladá súdom oprávnenie bez ďalšieho možnosť odchyliť sa v právnych záveroch od záväzného právneho názoru dovolacieho súdu v meritórnej otázke, ktorá bola v konaní právoplatne vyriešená dovolacím súdom a ktorá nebola predmetom skúmania a právneho posúdenia ESLP. Nesprávnosť právneho posúdenia tejto otázky umocňuje skutočnosť, že spomínaná meritórna otázka nebola predmetom skúmania a právneho posúdenia ESLP. Dovolaťke nie je zrejmé, ako by súdy prvej a druhej inštancie napravili údajnú potrebu nápravy krívd žalovaných tým, že dospejú k záveru, že právny predchodca žalobkyne nenadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam konfiškáciou, pretože spôsob doručenia Konfiškačného rozhodnutia nebol vyznačený na upovedomení o Konfiškačnom rozhodnutí, pretože uvedeným záverom s poukazom na opačný a záväzný právny názor dovolacieho súdu, spôsobujú krivdu akurát tak na právach žalobkyne keď bez bližšieho zdôvodnenia a bez aplikácie testu proporcionality, deklarujú, že právny predchodca žalobkyne nenadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, keď bolo v konaní jednoznačne preukázané aj dovolacím súdom už vyriešené, že žalobkyňa preukázala, že jej právny predchodca nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam.

3.12. Vymedzená právna otázka č. 3. podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP týkajúca sa výroku o trovách konania: „Ak je sporová strana v konaní celkovo úspešná na základe dôvodu, ktorý nespočíva v merite veci, ale z dôvodu porušenia práva sporovej strany v zmysle rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, môže uvedené zakladať dôvod pre nepriznanie náhrady trov konania žiadnej zo sporových strán pre existenciu dôvodu hodného osobitného zreteľa v zmysle ust. § 257 CSP?“ dovolateľka je názoru, že ak k úspechu v konaní došlo z dôvodu rozhodnutia ESLP, nie z dôvodu spočívajúceho v merite veci, zakladá uvedené výnimočnú okolnosť, pre ktorú je potrebné v posudzovanom prípade pristúpiť k aplikácii ust. § 257 CSP a nepriznať náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania žiadnej zo sporových strán. V zmysle ust. § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

3.13. Vymedzená právna otázka č. 4. podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP týkajúca sa výroku o trovách konania: „Ak je sporová strana úspešná v dovolacom konaní, je súd oprávnený nepriznať nárok na náhradu trov dovolacieho konania sporovej strane úspešnej v dovolacom konaní, ak sporová strana úspešná v dovolacom konaní po vrátení veci na nové konanie a rozhodnutie nebola úspešná v prvostupňovom a odvolacom konaní?“ k nej dovolateľka uviedla, že dovolacie konanie je samostatnou fázou sporového konania, preto by mal výrok o náhrade trov dovolacieho konania vychádzať z výsledku dovolacieho konania. V posudzovanom prípade, je žalobkyňa sporovou stranou, ktorá bola v dovolacom konaní úspešná, preto mal súd priznať náhradu trov dovolacieho konania žalobkyňi.

3.14. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že určí, že Slovenská republika je podielovým spoluvlastníkom o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 45/192 pozemkov parcely reg. „C“ zapísaných na liste vlastníctva č. XXX vedenom pre k. ú. E., a to pozemkov s parc. č. XXX/X, o výmere 29333 m², druh pozemku: lesný pozemok, s parc. č. XXX/X, o výmere 18255 m², druh pozemku: lesný pozemok, s parc. č. XXX, o výmere 4489 m², druh pozemku: lesný pozemok, s parc. č. XXX/X, o výmere 25131 m², druh pozemku: lesný pozemok, s parc. č. XXX/X, o výmere 3467 m², druh pozemku: lesný pozemok, s parc. č. XXX, o výmere 3171 m², druh pozemku: lesný pozemok, s parc. č. XXX, o výmere 18002 m², druh pozemku: trvalý trávny porast, s parc. č. XXX, o výmere 445416 m², druh pozemku: lesný pozemok, s parc. č. XXX, o výmere 7941 m², druh pozemku: lesný pozemok, s parc. č. XXX/X, o výmere 31286 m², druh pozemku: lesný pozemok, s parc. č. XXX/X, o výmere 184 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, s parc. č. XXX/X, o výmere 1502 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, s parc. č. XXX/X, o výmere 329 m², druh pozemku: lesný pozemok a pozemkov parcely reg. „C“ zapísaných na liste vlastníctva č. XXX vedenom pre k. ú. E., a to pozemkov s parc. č. XXX/X, o výmere 67203 m², druh pozemku: lesný pozemok, s parc. č. XXX/X, o výmere 100 m², druh pozemku: ostatná plocha, s parc. č. XXX/X, o výmere 570073 m², druh pozemku: lesný pozemok, s parc. č. XXX/X, o výmere 277112 m², druh pozemku: lesný pozemok, s parc. č. XXX/X, o výmere 297 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, s parc. č. XXX/X, o výmere 545 m², druh pozemku: lesný pozemok a žalobca má proti voči žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, alebo a). aby v súlade s § 449 ods. 1 CSP, § 450 CSP a § 453 ods. 3 CSP rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 23. augusta 2022, č. k.: 19Co/29/2021-560 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, alebo b). aby v súlade s § 449 ods. 2 CSP, § 450 CSP a § 453 ods. 3 CSP rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 23. augusta 2022, č. k.: 19Co/29/2021-560 a Rozsudok Okresného súdu Bardejov zo dňa 31. marca 2021, spis. zn.: 1C/33/2016-497 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalovaní vo vyjadrení k dovolaniu uviedli, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu považujú za vecne aj právne správne a v kontexte dovolacej námietky žalobkyne podľa § 420 písm. f) CSP nemožno hovoriť o odňatí práva žalobkyne konať pred súdom, čím by mohlo prísť k porušeniu jej práva na spravodlivý súdny proces. Dovoláciu námietku žalobkyne podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP nepovažujú žalovaní za relevantnú, pretože rozhodnutie dovolacieho súdu 4MCdo/12/2024 nepredstavuje ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu. Dovoláciu námietku žalobkyne podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP nepovažujú žalovaní za relevantnú, pretože rozhodnutie súdov nižšieho stupňa nezáviselo od vyriešenia žalobkyňou sformulovanej právnej otázky č. 2. Dovolanie proti výroku o trovách konania je nedôvodné, nakoľko žaloba bola zamietnutá a žalovaní mali plný úspech vo veci. Navrhli dovolanie v nadväznosti na dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP odmietnuť podľa § 447 písm. c) CSP a v nadväznosti na dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP odmietnuť podľa § 447 písm. f) CSP. Zároveň žiadali priznať im nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval

vyľúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Dovolací súd v danej veci rozhodoval po bohatej procesnej histórii, ktorá sa opätovne (druhýkrát) dostala na najvyšší súd s prihliadnutím na rozhodnutie EŠLP z 19. mája 2020 k sťažnosti č. 75041/17 pre porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru (právo na spravodlivé súdne konanie v kontexte mimoriadneho dovolania podaného generálnym prokurátorom) v prípade J. proti Slovenskej republike, a to tak, že sťažnosť vyhlásil za prijateľnú (1. výrok), rozhodol, že došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru (2. výrok), rozhodol a) že dotknutý štát je povinný zaplatiť sťažovateľovi do troch mesiacov nasledujúce sumy: (i) 3.900 EUR (tritisícdeväťsto eur) spolu s akoukoľvek daňou, ktorá môže byť vyrubená, z titulu nemajetkovej ujmy, (ii) 2.000 EUR (dvetisíc eur) spolu s akoukoľvek daňou, ktorá môže byť sťažovateľovi vyrubená, z titulu nákladov a výdavkov; b) že od uplynutia uvedených troch mesiacov až do vyplatenia budú k uvedeným sumám pripočítané úroky z omeškania vo výške zodpovedajúcej minimálnej úrokovej sadzbe Európskej centrálnej banky počas obdobia omeškania zvýšenej o tri percentá (3. výrok) a zamietol zvyšok sťažovateľovho nároku na spravodlivé zadost'učinenie (4. výrok). V dôsledku uvedeného stratilo rozhodnutie 4MCdo/12/2014, ktoré rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. apríla 2013 sp. zn. 19Co/43/2012 a rozsudok Okresného súdu Bardejov z 9. novembra 2011 č. k. 6C/176/2009-403 zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Bardejov na ďalšie konanie, svoju materiálnu záväznosť pre naň nadväzujúce rozhodnutia okresného a krajského súdu, ktoré sú predmetom odvolacieho prieskumu v tomto konaní. Ak dovolacie konanie pokračuje na základe iného dovolania, ktoré nebolo podané generálnym prokurátorom (teda nejde o mimoriadne dovolanie), vnútroštátny súd má povinnosť meritórne preskúmať dovolanie, avšak musí pri tom zohľadniť rozhodnutie EŠLP.

13. Žalobkyňa vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietala nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku, vágne poukazovanie odvolacieho súdu na princíp práva na spravodlivý proces a Rozsudok EŠLP, ktorý sa týkal výhradne porušenia práv žalovaného 1/ v dôsledku procesnej otázky - podania mimoriadneho dovolania, nenahrádza povinnosť súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu riadne, náležite a zrozumiteľne odôvodniť svoje rozhodnutie, v ktorom je potrebné vysporiadať sa s ďalšími relevantnými otázkami pre toto konanie i s ohľadom na náležite posúdenie a odôvodnenie merita veci.

13.1. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

13.2. Dovolací súd poukazuje, že už „prima facie“ je zrejmé, že súdy nižšieho stupňa sa ani len nepokúsili polemizovať s argumentáciou najvyššieho súdu v rozhodnutí 4MCdo/12/2014, ale jednoznačne trvali a poukazovali na rešpektovanie práva na právnu istotu opierajúc sa o judikaturu ESLP. Súdy nižšej inštancie paušálne skonštatovali, že v konaní nebolo preukázané, že by Konfiškačné rozhodnutie bolo doručené právnym predchodcom žalovaných niektorým z možných spôsobov a to prostredníctvom zástupcu, zmocnenca alebo opatrovníka, resp. verejnou vyhláškou. K odvolacím dôvodom odvolací súd len vo všeobecnosti a bez bližšieho zdôvodnenia poukázal na všeobecné klauzuly o práve na spravodlivý proces, nesprávnom zistení skutkového stavu, podstate procesu právneho posúdenia a inej vady konania a následne kategoricky ku každému z uvedených dôvodov bez akéhokoľvek zdôvodnenia uviedol, že tieto odvolacie námietky neboli naplnené. Poukazovanie odvolacieho súdu na princíp práva na spravodlivý proces a Rozsudok ESLP, ktorý sa týkal výhradne porušenia práv žalovaného 1/ v dôsledku procesnej otázky - podania mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom, nenahrádza povinnosť súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu riadne, náležite a zrozumiteľne odôvodniť svoje rozhodnutie, v ktorom je potrebné vysporiadať sa s ďalšími relevantnými otázkami pre toto konanie i s ohľadom na náležité posúdenie a odôvodnenie merita veci. To, že bolo Rozsudkom ESLP konštatované porušenie práva žalovaného 1/ na spravodlivý proces v dôsledku podania mimoriadneho dovolania, nezakladá automaticky právo súdov nižšej inštancie žalobu žalobkyne zamietnuť. Je neprípustné, aby sa súdy vyhýbali povinnosti svoje rozhodnutie náležite, zrozumiteľne a logicky odôvodniť, odvolávajúc sa na Rozsudok ESLP, ktorý dokonca otázky relevantné pre výsledok tohto sporového konania vrátane merita veci vôbec nerieši. Dovolací súd tiež poukazuje, že odvolací súd sa nevysporiadal s podstatnou argumentáciou žalobkyne týkajúcej sa výroku o trovách konania a danosťou dôvodov hodných osobitného zreteľa, či nebola dôvodná aplikácia ust. § 257 CSP, v prípade ak k zamietnutiu žaloby došlo z dôvodu Rozsudku ESLP, je priznanie nároku na náhradu trov konania žalovaným v rozpore s princípom spravodlivosti, pretože dôvod zamietavého rozhodnutia by v takom prípade nespočíval v merite veci. Odvolací súd sa opomenul vysporiadať aj s ďalšou podstatnou argumentáciou žalobkyne a to, že je v rozpore s CSP, ak súd priznal žalovaným voči žalobkyni aj náhradu trov dovolacieho konania, keďže v tomto konaní bola žalobkyňa v celom rozsahu úspešná. Odvolací súd sa tak nedostatočne zaoberal posúdením úspechu strán sporu v konaní s ohľadom na dôvody hodné osobitného zreteľa a osobitne sa nevysporiadal ani so skutočnosťou, že žalobkyňa bola plne úspešná v dovolacom konaní, čím došlo k porušeniu práva žalobkyne na spravodlivé konanie. V zmysle ustálenej judikatury sa aj na rozhodnutie o trovách konaniach vzťahuje právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia (NS SR, spis. zn. 5Cdo/67/2010). Dovolací súd konštatuje, že uvedené nedostatky odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu v otázke väd konania namietaných dovolateľkou majú v danom prípade za následok, že napadnuté rozhodnutie nespĺňa požiadavky

stanovené súdu v ustanovení § 220 ods. 2 CSP v spojení s § 393 ods. 2 CSP na riadne odôvodnenie rozsudku. Z tohto dôvodu je dovolanie žalobkyne procesne prípustné podľa § 420 písm. f) CSP a dovolateľka v ňom dôvodne namieta ňou uvádzanú procesnú vadu zmätočnosti, pretože jej týmto nesprávnym procesným postupom súdu bolo znemožnené realizovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13.3. Dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že rozhodovacia prax najvyššieho súdu sa do 30. júna 2016 ustálila na tom, že ak v konaní došlo k procesnej vade zmätočnosti znemožňujúcej strane realizáciu jej procesných oprávnení, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší bez toho, aby sa zaoberal správnosťou právnych záverov, na ktorých spočíva zrušované rozhodnutie súdu (1Cdo/44/2015, 2Cdo/111/2014, 3Cdo/4/2012, 4Cdo/263/2013, 5Cdo/241/2013, 6Cdo/591/2015, 7Cdo/212/2014, 8Cdo/137/2015) a na tom zotrúva rozhodovacia prax najvyššieho súdu aj po nadobudnutí účinnosti predpisov tvoriacich súčasť rekodifikácie slovenského civilného procesu (2Cdo/5/2018, 3Cdo/146/2018, 8Cdo/70/2017). Dovolací súd ale v tomto prípade posúdil dovolanie aj z hľadiska opodstatnenosti argumentácie majúcej väzbu na riešenie právnych otázok (čo v konkrétnostiach znamená tak z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP, ako aj jeho dôvodnosti v zmysle § 432 CSP).

14. Dovolateľka videla právnu otázku od ktorej riešenia sa mal odvolací súd odkloniť vyplývajúcu z rozhodnutia dovolacieho súdu z 29. 09.2015 sp. zn. 4MCdo/12/2014. Dovolací súd k právnej otázke č. 1 (§ 421 ods. 1 písm. a.) CSP „Je nadobudnutie vlastníckeho práva konfiškáciou na základe nariadenia č. 104/1945 podmienené vyznačením spôsobu doručenia konfiškačného rozhodnutia na upovedomení o konfiškačnom rozhodnutí“ uvádza, že rešpektuje princíp právnej istoty konštatovaný v rozhodnutí ESLP, ale v danom prípade dovolacie konanie pokračuje na základe dovolania, ktoré nebolo podané generálnym prokurátorom (teda nejde o mimoriadne dovolanie), preto vnútroštátny súd má povinnosť hmotnoprávne preskúmať takéto dovolanie a zohľadniť, že rozhodnutie ESLP sa týkalo procesných pochybení a tieto procesné pochybenia nemajú vplyv na správnosť/nesprávnosť hmotnoprávneho posúdenia veci. Dovolací súd poukazuje, že považuje právny názor na hmotnoprávnu otázku vyplývajúcu z rozhodnutia dovolacieho súdu z 29. septembra 2015 sp. zn. 4MCdo/12/2014 za správny a plne aplikovateľný.

14.1. Súd nižšej inštancie boli názoru, že ku konfiškácii a prechodu vlastníctva na štát podľa Nariadenia SNR č. 104/1945 Sb. dochádzalo priamo dňom jeho účinnosti, t. j. 01. marca 1945, pričom aby došlo k účinnej konfiškácii, museli byť splnené všetky podmienky stanovené predmetným nariadením. V zmysle záverov vykonaného dokazovania mali za to, že v danom prípade nebola splnená základná podmienka, a to existencia spôsobilého rozhodnutia, na základe ktorého malo dôjsť ku konfiškácii a prechodu vlastníctva na štát. Uvedená nespôsobilosť konfiškačného rozhodnutia je spôsobená tým, že nedošlo k jeho riadnemu doručeniu a teda nenastala právoplatnosť a vykonateľnosť konfiškačného rozhodnutia. Z rozhodnutia Konfiškačnej komisie v sídle Okresného národného výboru Bardejov číslo: Kom. 1/46-III. zo dňa 28. augusta 1946 súdom nižšej inštancie vyplývalo, že právni predchodcovia žalovaných C. Y., rod. V., L. J. a N. V. v čase vydania tohto rozhodnutia bytom na neznámom mieste, sa považujú podľa § 1 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 64/1/46 Sb. n. SNR za osoby maďarskej národnosti a na základe tohto rozhodnutia považuje sa pôdohospodársky majetok v rozsahu § 2 Nariadenia SNR č. 104/1945 Sb. patriaci vlastníckym právom uvedeným osobám za skonfiškovaný ku dňu 1. marca 1945 a to bez ohľadu na to, v ktorom katastrálnom území, či v ktorej obci na celom území Slovenska sa tento majetok nachádza. Súd nižšej inštancie sú názoru, že z Konfiškačného rozhodnutia vyplýva, že o ňom majú byť v zmysle pokynu pod por. č. 14 upovedomení „Vlastník: Y. X.. O.. V. a spol.“, avšak v rozhodnutí označené všetky osoby sa v zmysle samotného rozhodnutia nachádzajú na neznámom mieste, t. j. aj právni predchodcovia žalovaných. Zdôraznili, že konfiškačné komisie zriadené podľa § 1, ods. 7, 8 Nariadenia SNR č. 104/1945 Sb. pri jednotlivých okresných národných výboroch bolo potrebné považovať za „politické úrady“ v zmysle § 6 vládneho nariadenia č. 8/1928 Sb. o řízení ve věcech náležejících do působnosti politických úřadů (správní řízení), preto sa na konfiškačné konanie v zmysle Nariadenia SNR č. 104/1945 Sb. vzťahuje vládne nariadenie č. 8/1928 Sb. o správnom konaní. Z pokynu pod por. č. 14 na upovedomení o Konfiškačnom rozhodnutí vyplýva, že majú byť upovedomení

aj vlastníci konfiškovaného majetku, t. j. aj právni predchodcovia žalovaných, avšak napriek skutočnosti, že Konfiškačná komisia v Konfiškačnom rozhodnutí konštatovala, že všetky dotknuté osoby sú na neznámom mieste, z pokynu na upovedomenie o rozhodnutí nie je zrejmé, aby Konfiškačné rozhodnutie bolo doručené niektorým zo zákonom stanovených spôsobov. Súd tak ustálili, že žalobkyňa v konaní nepreukázala, že o samotnom Konfiškačnom rozhodnutí dotknutí právni predchodcovia žalovaných v zmysle vládneho nariadenia č. 8/1928 Sb. boli upovedomení. Vzhľadom k tomu, že nebol dodržaný zákonný postup voči právnym predchodcom žalovaných, má to za následok, že ku konfiškácii ich majetku nedošlo, takže štát sa ani nemohol stať vlastníkom pozemkov. Ak majetok, ktorý mal byť skonfiškovaný právnym predchodcom žalovaných, neprešiel do vlastníctva štátu, potom nič nebránilo tento majetok následne prejednať v dedičskom konaní po nich. Súd mali za to, že v dôsledku takéhoto prejednávania sa potom žalovaní stali vlastníkmi sporných nehnuteľností. Preto žalobu o určenie vlastníckeho práva k podielom žalovaných k nehnuteľnostiam zapísaných na LV č. XXX a č. XXX, k. ú. E. v celom rozsahu súd ako nedôvodnú zamietol.

4.12. Dovolací súd sa stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia 4MCdo/12/2014, v ktorom dovolací súd skonštatoval, že nezachovanie kompletného spisu správneho orgánu po dobu takmer sedem desaťročí, obsahujúceho skutočnosti potvrdzujúce spôsob doručenia rozhodnutia konfiškačnej komisie v tom čase osobám zdržiavajúcim sa na neznámom mieste, nie je možné pričítať na ťarchu žalobkyne. Vychádzajúc však z ustanovenia § 35 ods. 2 vl. nar. č. 8/1928 Sb., iným, nepochybne vhodným spôsobom na preukázanie doručenia predmetného rozhodnutia nepochybne bolo (okrem dispozície na doručenie uvedenej priamo v Konfiškačnom rozhodnutí) uznesenie Okresného súdu v Bardejove z 23. decembra 1947 Č. d. 2433/47. Z obsahu spisu vyplýva, že podkladom žiadosti na zápis predmetných nehnuteľností Poverenictvom pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave bolo rozhodnutie Konfiškačnej komisie v sídle Okresného národného výboru v Bardejove z 28. augusta 1946 č. Kom. 1/46-III a z ustanovenia § 16 ods. 1 zákona č. 90/1947 Sb. vyplýva, že súd pred vydaním rozhodnutia skúma splnenie náležitostí pre vydanie požadovaného rozhodnutia, t.j. aj perfektnosť listiny, na základe ktorej sa požaduje povoliť zápis v pozemkovej knihe. Keďže Okresný súd v Bardejove uznesením z 23. decembra 1947 Č. d. 2433/47 návrhu na zápis vyhovel, je potrebné túto skutočnosť považovať za nevyvrátiteľnú právnu domnienku perfektnosti predloženej listiny tvoriacej podklad pre povolenie zápisu v pozemkovej knihe, vrátane jej právoplatnosti. Uvedené uznesenie Okresného súdu v Bardejove je potrebné považovať za verejnú listinu, ktorá je záväzná aj pre súd a pokiaľ žalovaní chcú spochybňovať jeho správnosť, sú povinní poskytnúť o tom súdu presvedčivé dôkazy. Z obsahu spisu nevyplýva, že by žalovaní disponovali takýmto dôkazom, keď už len s prihliadnutím na ich vek nemôžu mať priamu vedomosť o existencii, či spôsobe doručovania predmetného Konfiškačného rozhodnutia a iný dôkaz, než tvrdenie o nedostatku vedomostí o konfiškácii, súdu nepredložili.

4.13. Pokiaľ oba súdy nižších stupňov na podporu správnosti vyriešenia otázky týkajúcej sa doručenia Konfiškačného rozhodnutia zhodne poukazovali na doručenie uznesenia Okresného súdu v Bardejove z 23. decembra 1947 Č. d. 2433/47 súdom ustanovenému kurátorovi, dovolací súd poznamenáva, že nebolo možné porovnávať doručovanie rozhodnutia v súdnom konaní a v konaní správnom, pretože zatiaľ čo podľa § 33 ods. 1 vl. nar. č. 8/1928 Sb. bolo možné rozhodnutie správneho orgánu doručiť o.i. aj verejnou vyhláškou na úradnej tabuli (t. j. aj bez ustanovenia zástupcu), v súdnom konaní takýto postup (verejnou vyhláškou) prípustný nebol.

4.14. Konfiškačné rozhodnutie príslušného správneho úradu o konfiškácii nebolo možné považovať za rozhodnutie, ktorým sa konfiškácia vykonala, ale len za rozhodnutie, ktoré deklarovalo, že podmienky pre konfiškáciu majetku právnych predchodcov žalovaných sú splnené, a že ich majetok bol dňom účinnosti nar. č. 104/1945 Sb. n., t. j. 1. marcom 1945 skonfiškovaný. Ku konfiškácii majetku mohlo dôjsť len za splnenia zákonom stanovených podmienok, medzi ktoré patrilo aj právne účinné (právoplatné a vykonateľné) správne rozhodnutie o tom, či konkrétna osoba bola osobou maďarskej národnosti bez ohľadu na štátnu príslušnosť (§ 1 ods. 1 písm. b) cit. nariadenia). V prejednávanej veci predmetné rozhodnutie bolo vydané, nadobudlo právoplatnosť a teda došlo ku konfiškácii, pričom meritórnu správnosť aktu samého súd nie je oprávnený skúmať. Dovolací súd dodáva, že nadobudnutie vlastníckeho práva konfiškáciou na základe Nariadenia SNR č. 104/1945 Sb. nebolo podmienené

vyznačením spôsobu doručenia Konfiškačného rozhodnutia na upovedomení o konfiškácii alebo inom rozhodnutí. Konfiškácia nastala priamo ex lege vo vzťahu k osobám, ktoré sa považovali za nepriateľov štátu. Rozhodnutie o konfiškácii bolo deklaratórne, čo znamená, že iba potvrdzovalo skutočnosť, že vlastnícke právo už prešlo na štát na základe samotného zákona. Samotné doručenie Konfiškačného rozhodnutia nemalo vplyv na vznik na vznik vlastníckeho práva štátu, pretože právna skutočnosť - konfiškácia nastala automaticky na základe zákona. Administratívny akt, akým bolo upovedomenie o konfiškácii, mal skôr oznamovaciu a evidenčnú funkciu, ale nebol podmienkou účinnosti konfiškácie.

5. Dovolací súd k právnej otázke č. 2 (§ 421 ods. 1 písm. b.) CSP) „Môže sa súd nižšej inštancie odchýliť od záväzného právneho názoru dovolacieho súdu odvolávajúc sa na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva v meritórnej otázke, ktorá bola v konaní právoplatne vyriešená dovolacím súdom a ktorá nebola predmetom skúmania a právneho posúdenia Európskeho súdu pre ľudské práva“ uvádza, že súdy nižšej inštancie nie sú viazané právnym názorom dovolacieho súdu vysloveným v rozhodnutí 4MCdo/12/2014 vzhľadom na to, že ESĽP vyslovil porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru tým, že sa akceptovalo mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora a princíp právnej istoty. Uznesenie dovolacieho súdu 4MCdo/12/2014 stratilo na záväznosti, keďže vychádzalo z konania, ktoré bolo vo svojej podstate v rozpore s princípmi právnej istoty a súdne konanie sa musí dostať (pretože ešte prebieha) do stavu, ako by ku konaniu o mimoriadnom opravnom prostriedku nebolo došlo. ESĽP však nešiel do hmotnoprávneho posúdenia veci, pretože nemá právomoc zrušiť vnútroštátne súdne rozhodnutia. Súdy nižšej inštancie ale mohli prehodnotiť, osvojiť si, alebo zohľadniť predchádzajúci právny názor vyslovený dovolacím súdom a v novom konaní posúdiť dovolanie žalobkyne v kontexte aktuálneho procesného stavu. Je potom úlohou dovolacieho súdu posúdiť, či rozhodnutia súdov nižších inštancií dodržali hmotnoprávne normy, správne aplikovali právny predpis a odôvodnili, prečo sa odklonili od právneho názoru vyjadreného v ich predchádzajúcom rozhodnutí. Dovolací súd dospel k záveru, že predchádzajúce rozhodnutie (na základe mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora) už nemá záväznú povahu, ale to nemení nič na situácii, aby posúdil dovolanie žalobkyne v kontexte aktuálneho procesného stavu. Správnosť hmotnoprávneho posúdenia je nadradená procesnému deficitu, ktorý bol odstránený priznaním primeraného zadost'učinenia žalovanému 1/. Na uvedenom základe dovolateľka preto neopodstatnene tvrdí dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

6. Dovolací súd k právnej otázke č. 3 (§ 421 ods. 1 písm. b.) CSP) „Ak je sporová strana v konaní celkovo úspešná na základe dôvodu, ktorý nespočíva v merite veci, ale z dôvodu porušenia práva sporovej strany v zmysle rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, môže uvedené zakladať dôvod pre nepriznanie náhrady trov konania žiadnej zo sporových strán pre existenciu dôvodu hodného osobitného zreteľa v zmysle ust. § 257 CSP?“ a k právnej otázke č. 4 (§ 421 ods. 1 písm. b.) CSP) „Ak je sporová strana úspešná v dovolacom konaní, je súd oprávnený nepriznať nárok na náhradu trov dovolacieho konania sporovej strane úspešnej v dovolacom konaní, ak sporová strana úspešná v dovolacom konaní po vrátení veci na nové konanie a rozhodnutie nebola úspešná v prvostupňovom a odvolacom konaní“? týkajúcich sa trov konania uvádza, že rozhodovacia prax najvyššieho súdu je ustálená v tom, že existencia dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP je sama osebe dôvodom na zrušenie rozsudku odvolacieho súdu a vrátenie veci na ďalšie konanie bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal ďalšími dovolacími námietkami dovolateľa a správnosťou právnych záverov (§ 421 ods. 1 CSP), na ktorých spočíva zrušované rozhodnutie odvolacieho súdu. Dovolací súd poukazuje na bod 13.2. tohto rozhodnutia v ktorom poukazuje, že odvolací súd sa nedostatočne zaoberal posúdením úspechu strán sporu v konaní s ohľadom na dôvody hodné osobitného zreteľa a osobitne sa nevysporiadal ani so skutočnosťou, že žalobkyňa bola plne úspešná v dovolacom konaní, čím došlo k porušeniu práva žalobkyne na spravodlivé konanie, dovolanie je prípustné a dôvodné z dôvodov zmätočnosti, preto neskúmal uplatnený dovolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP týkajúci sa výroku o trovách konania.

7. Vzhľadom na žalobkyňou dôvodne vytýkané vady zmätočnosti a tým dôvodnosť dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP, dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie je prípustné a zároveň dôvodné a preto sa už ani nemusel zaoberať s dovolacími dôvodmi nesprávneho právneho posúdenia podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP. Vzhľadom na nie bežnú situáciu v preskúmvanej veci dovolací súd sa

venoval aj právnej otázke č. 1 (§ 421 ods. 1 písm. a.) CSP) a právnej otázke č. 2 (§ 421 ods. 1 písm. b.) CSP). Keďže nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd zrušil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 2 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

8. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

9. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.